

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

זרקור לאיראן

אוגוסט 2011 – מרדאד 1390
לשבוע שבין 28/7/11 – 4/8/11
עורך: רז צימט

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ "גל המהפכות הגיע לישראל": התקשורת האיראנית וגל המחאה החברתית בישראל.
- ✓ ממלחמת מים למלחמה תקשורתית-פוליטית בין תומכי הנשיא לתומכי ראש עיריית טהראן.
- ✓ איראן ממוקמת במקום השני בעולם בצריכת סמים.
- ✓ תמונות השבוע: אכיפת צום הרמדאן בטהראן.

עיקרי דברים:

"גל המהפכות הגיע לישראל": התקשורת האיראנית וגל המחאה החברתית בישראל

אמצעי התקשורת האיראנים דיווחו השבוע בהרחבה על התרחבות גל המחאה החברתית בישראל והציגו אותו כעדות נוספת להתפוררותה ההדרגתית של ישראל. סוכנויות הידיעות טענו, כי המחאה החברתית חסרת התקדים מבטאת את הבעיות החמורות הניצבות בפני הממשלה והחברה בישראל. התקשורת האיראנית גם קישרה בין התגברות המחאה בישראל לבין ההתקוממויות העממיות, שפרצו בעולם הערבי בשנה האחרונה.

סוכנות הידיעות "פארס" הבליטה את מרכזיות הרשתות החברתיות בהובלת המחאה החברתית בישראל בדומה להתקוממויות בעולם הערבי. הסוכנות טענה, כי המחאה

בישראל חשפה את האמת בנוגע לחולשתה, לאחר שמנהיגיה טענו בחודשים הראשונים של המהפכות בעולם הערבי, כי ישראל היא "אי של יציבות" במזרח התיכון. היומון השמרני "קדס" העריך, כי גל המחאה בישראל מבטא את תהליך התפוררותה. שרידותה של ישראל התאפשרה במשך שנים בזכות שלושה גורמים: "אגדת השואה", שנוצלה על-ידי ישראל להשגת תמיכה בינלאומית; כינון קואליציות איזוריות; והשגת שליטה במוסדות הכלכליים בעולם. מרכיבים אלה אינם קיימים עוד וישראל, שהשקיעה בעבר את עיקר מאמציה לשם הבטחת גבולותיה, נאלצת כעת להבטיח דיור ודלק עבור אלפי "יהודים מהגרים".

מלחמת מים למלחמה תקשורתית-פוליטית בין תומכי הנשיא לתומכי ראש עיריית טהראן

"מלחמת מים" בהשתתפות כמה מאות צעירים, שאורגנה באמצעות רשת ה"פייסבוק" והתקיימה בסוף השבוע שעבר בפארק פרדיסאן בטהראן, הפכה השבוע למאבק פוליטי-תקשורתי בין תומכי הנשיא אחמדינז'אד לתומכי ראש עיריית טהראן, מחמד-באקר קאליבאף, הנחשב לאחד מיריביו הפוליטיים המרכזיים במחנה השמרני.

בסוף השבוע שעבר פרסם האתר "רג'א ניוז", המזוהה עם תומכי הנשיא אחמדינז'אד והאגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני, תמונות מ"מלחמת מים", שהתקיימה בטהראן בהשתתפות כמה מאות צעירים וצעירות (ללא הפרדה מגדרית ביניהם). האתר האשים את מחלקת התרבות בעיריית טהראן, כי היא שעומדת מאחורי האירוע.

בעקבות פרסום זה תקפו אתרי חדשות המזוהים עם ראש עיריית טהראן ועם הזרם השמרני-הפרגמטי בחריפות את "רג'א ניוז" והאשימו אותו בהפצת שקרים ובניצול ערכים דתיים לצרכים פוליטיים. האירוע ה"בלתי-מוסרי" שהתרחש בפארק, אורגן, לטענתם, ללא כל מעורבות מצד עיריית טהראן.

המערכה התקשורתית המחריפה בין תומכי הנשיא לתומכי קאליבאף מהווה ביטוי נוסף למאבקי הכוחות הפוליטיים במחנה השמרני, שצפויים להתגבר עוד יותר לקראת הבחירות הקרובות למג'לס במרץ 2012. האתר "פרדא" פרסם השבוע תמונות של כרזות, שניתלו לאחרונה בטהראן ועליהן נכתב: "מוות לקאליבאף".

איראן ממוקמת במקום השני בעולם בצריכת סמים

המשרד למלחמה בסמים ומניעת פשיעה של האו"ם (UNODC) עדכן השבוע, כי איראן ממוקמת במקום השני בעולם (אחרי אפגניסטאן) בצריכת סמים. על-פי הערכות הארגון, מגיע מספר המכורים לסמים באיראן ל-1.2 מיליון בני-אדם ושיעור המכורים בקרב בני 15-64 מגיע ל-2.26 אחוזים.

במקביל עדכן השבוע חבר הועדה המדעית של אוניברסיטת עלאמה טבאטבאאי, כי גיל המכורים לסמים באיראן ירד ל-13 וכי שני מיליון איראנים משתמשים בסמים, רובם מתחת לגיל 19. במקביל חלה, לדבריו, עליה בהיקף האלכוהולים, הזנות וההומוסקסואליות באיראן.

בעקבות פרסום נתוני האו"ם מתח האתר השמרני "אלף" ביקורת חריפה על הארגון והאשים אותו באי-שיתוף פעולה עם איראן במאבקה נגד מבריחי סמים.

"גל המהפכות הגיע לישראל": התקשורת האיראנית וגל המחאה החברתית בישראל

אמצעי התקשורת האיראנים דיווחו השבוע בהרחבה על התרחבות גל המחאה החברתית בישראל והציגו אותו כעדות נוספת לתהליך התפוררותה של ישראל.

סוכנויות הידיעות טענו, כי המחאה החברתית חסרת התקדים משקפת את הבעיות החמורות הניצבות בפני הממשלה והחברה בישראל. התקשורת האיראנית גם קישרה בין התגברות המחאה בישראל לבין ההתקוממויות העממיות, שפרצו בעולם הערבי בשנה האחרונה.

סוכנות הידיעות הממשלתית "אירנא" טענה בסוף השבוע, כי "מחאת המפגינים היהודים, שהם בעצמם כובשי האדמות הפלסטיניות", הפכה לבעיה חדשה עבור "האויב הציוני". החברה הישראלית ניצבת, לטענת סוכנות הידיעות, בפני בעיות רבות, ובהן: שחיתות בכירים, אפליה, אינפלציה, אבטלה ומצוקות חברתיות. בעיות אלה – לצד תבוסתה של ישראל לחזבאללה במלחמת לבנון השנייה – צפויות להאיץ את חיסולו של "המשטר הציוני" (אירנא, 30 יולי).

האתר "גרדאב" (Gerdab) הקשור למשמרות המהפכה דיווח על גל המחאות בישראל תחת הכותרת: "גל המהפכות הגיע לישראל" וטען, כי מדיניות הכיבוש וההתנחלויות של ממשלת ישראל היא שהובילה למחאה הציבורית. ממשלת ישראל התמקדה בהקמת התנחלויות ובהמשך הכיבוש והתעלמה מהאזרחים המתנגדים למדיניות זו. התנגדותם של אזרחי ישראל למדיניות ממשלתם גברה והם סבורים, כי הגיעה העת למהפכה אמיתית בישראל (גרדאב, 31 יולי).

סוכנות הידיעות "פארס" הבליטה את מרכזיות הרשתות החברתיות בהובלת המחאה החברתית בישראל בדומה להתקוממויות העממיות בעולם הערבי. במאמר פרשנות, שפרסמה סוכנות הידיעות בשבוע שעבר, נטען, כי בעיצומו של גל ההתקוממויות בעולם הערבי חשו מנהיגי ישראל ביטחון ביציבות "המשטר הציוני" ואף הצהירו בגאווה, כי ישראל היא "אי של יציבות" במימיו הסוערים של המזרח התיכון. ההפגנות והשביתות בימים האחרונים חשפו את האמת בנוגע לחולשת ישראל. אוכלוסיית ישראל מורכבת מעניים ומעשירים, מדתיים ימניים-קיצוניים לצד חילונים וחילוקי הדעות בין השכבות השונות בחברה הישראלית מתגברים מיום ליום. בחדשים הראשונים של המהפכות בעולם הערבי הכריזו "שליטי תל-אביב", כי המהפכות

בעולם הערבי מרוחקות מאוד מישראל, אך חיפוש בעמודי הפייסבוק בחודשיים האחרונים מגלה, כי בדומה לצעירים במדינות ערב, החלו גם הצעירים הציונים המתגוררים בישראל את מחאתם באינטרנט וברשתות החברתיות.

סיקור הפגנות המחאה בישראל על-ידי סוכנות הידיעות "פארס"

אין זו הפעם הראשונה, לטענת "פארס", שרשת הפייסבוק מסבה דאגה למנהיגי ישראל. קודם לכן נחשף ברשת מידע צבאי רגיש, שאילץ את צה"ל לאסור על אנשי צבא את השימוש ברשת. לאחר מכן הוטרה ישראל על-ידי השימוש, שנעשה מצד צעירים פלסטינים ברשת כדי לעורר אינתיפאדה שלישית.

סוכנות הידיעות ציינה, כי שני-שלישים מאזרחי ישראל הם ערבים וחרדים, והעריכה, כי גל המחאה שאלה עלולים ליצור בישראל יהיה כה חזק, שאף אחד ממנהיגי ישראל לא יעז עוד להתייחס לישראל כאל "אי של יציבות" (פארס, 24 יולי).

היומון השמרני "קדס" (Qods) התייחס אף הוא לגל המחאה בישראל והעריך, כי הוא מבטא את תהליך התפוררותה של ישראל.

במאמר מערכת, שפרסם היומון בראשית השבוע, נכתב, כי שרידותה של מדינת ישראל התאפשרה במשך שנים בזכות שלושה גורמים: "אגדת השואה", שנוצלה על-ידי ישראל להשגת תמיכה בינלאומית; כינון קואליציות איזוריות עם איראן וסודאן ומאוחר יותר עם תורכיה ומצרים; והשגת השפעה ושליטה במוסדות הפיננסיים והכלכליים בעולם.

כיום לא נותר עוד דבר משלושת מרכיבים אלה, ששימשו את ישראל לשמירת ביטחונה ויציבותה. הבריתות האיזוריות עימן נקשרה ישראל בעבר התפרקו בעקבות ההתפתחויות באזור. הסימפטיה הבינלאומית כלפי ישראל על רקע זכרון השואה מופנית כיום בעקבות "שואת עזה" לפלסטינים והדבר בא לידי ביטוי בחרם מצד האירופאים נגד ישראל ובתביעות המשפטיות מצד מוסדות מערביים נגד מנהיגי ישראל באשמת פשעי מלחמה. הבסיס האחרון שנותר לישראל על מנת להבטיח את קיומה הוא הבסיס הכלכלי, אך ההתפתחויות בארצות-הברית ובאירופה

מצביעות על קריסת הכלכלה הליברלית, שניכרת כיום גם במחאה סביב מחירי הדלק והדיוור בישראל.

המשבר הכלכלי בישראל אינו מפתיע, כיוון שהיא נחשבת למדינה ה-51 של ארצות-הברית. משבר הדיוור וקריסת מאות מוסדות כלכליים ובנקים בארצות-הברית היו חייבים, לפיכך, להשפיע גם עליה. בעקבות קריסת המוסדות הכלכליים בארצות-הברית ובאירופה, שהיו תחת שליטה ציונית, נפגעו קשות הבסיס הכלכלי החשוב, שהיה נחוץ להבטחת קיומה של ישראל, והזרמת הכספים אליה מהמערב.

ישראל, שעד לפני מספר שנים השקיעה את עיקר מאמציה בהבטחת גבולותיה, נאלצת כעת לחשוב, כיצד להבטיח את הדיוור והדלק עבור אלפי "יהודים מהגרים" (קדס, 31 יולי).

היומון "כיהאן", שהקדיש ביום שני (1 אוגוסט) למחאה בישראל את כותרתו הראשית, טען, כי חוסר היציבות הכלכלי והפוליטי בישראל הביא לנפילת ישראל ולהתפרקותו של "המשטר הציוני" מבפנים במקביל לאביב הערבי במדינות האיזור.

ממלחמת מים למלחמה תקשורתית-פוליטית בין תומכי הנשיא לתומכי ראש עיריית טהראן

"מלחמת מים" בהשתתפות כמה מאות צעירים, שאורגנה באמצעות רשת ה"פייסבוק" והתקיימה בסוף השבוע שעבר בפארק פרדיסאן (Pardisan) בטהראן, הפכה השבוע למאבק פוליטי-תקשורתי בין תומכי הנשיא אחמדינז'אד לתומכי ראש עיריית טהראן, מחמד-באקר קאליבאף (Mohammad Baqer Qalibaf), הנחשב לאחד מיריביו הפוליטיים המרכזיים במחנה השמרני.

בסוף השבוע שעבר פרסם האתר "רג'א ניוז", המזוהה עם תומכי הנשיא אחמדינז'אד והאגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני, תמונות מ"מלחמת מים", שהתקיימה בטהראן בהשתתפות כמה מאות צעירים וצעירות (ללא הפרדה ביניהם). האתר האשים את מחלקת התרבות בעיריית טהראן, כי היא שעמדה מאחורי האירוע (רג'א ניוז, 30 יולי).

בעקבות פרסום זה תקפו שני אתרי חדשות המזוהים עם ראש עיריית טהראן ועם הזרם השמרני-הפרגמטי: "פרדא ניוז" (Farda News) ו"שפאף" (Shafaf) בחריפות את "רג'א ניוז" והאשימו אותו בהפצת שקרים ובניצול ערכים דתיים לצרכים פוליטיים.

האירוע ה"בלתי-מוסרי" שהתרחש בפארק אורגן, לטענתם, באמצעות רשת הפייסבוק ולעיריית טהראן לא היה כל קשר אליו. "פרדא ניוז" אף הביא קישור לעמוד הפייסבוק ששימש לארגון האירוע. הוא גם פרסם תמונות מאירוע חברתי נוסף, שאורגן באמצעות הרשת החברתית והתקיים לאחרונה בטהראן בהשתתפות צעירים וצעירות בלבוש בלתי צנוע, והמליץ ל"רג'א ניוז" לנצל גם תמונות אלה כדי לתקוף את ראש עיריית טהראן. בנוסף האשימו עורכי "פרדא ניוז" את עורכי "רג'א ניוז", כי הם מקיימים קשרים פיננסיים חשאיים עם הממשלה ועם פעילים ב"זרם

הסוטה" [כינוי למקורבי רחים משאא'י, ראש לשכתו של הנשיא]. לטענת "פרדא", פרסום התמונות ממשחקי המים בטהראן על-ידי "רג'א ניוז" אינו קשור כלל לערכים דתיים-אסלאמיים אלא לאינטרסים פוליטיים של עורכי האתר ולרצונם לפגוע בראש עיריית טהראן (פרדא ניוז, 30 יולי).

מלחמת מים בטהראן, מתוך: רג'א ניוז

בתוך כך פרסם "פרדא" תמונות של כרזות, שניתלו לאחרונה בטהראן ועליהן נכתב: "מוות לקאליבאף". כרזות אלה מבטאות, לטענת האתר, את השיאים החדשים אליהם הגיעה המערכה הפוליטית, שמנהלים מתנגדי ראש עיריית טהראן כנגדו (פרדא ניוז, 31 יולי).

גם האתר "שפאף" תקף בחריפות את "רג'א ניוז" וטען, כי אילו היתה כוונתו טהורה, הוא היה מטיל את האחריות לאירוע בטהראן גם על משרדי הממשלה ועל כוחות ביטחון הפנים, שלא מנעו אותו. זאת ועוד, אם ענייני מוסר היו אכן מעניינים את עורכי "רג'א ניוז", הם היו מותחים ביקורת גם על הנשיא אחמדינז'אד, שטען במהלך מערכת הבחירות לנשיאות, כי אין לו כל עניין באופן שבו צעירים איראנים מתלבשים.

האתר הוסיף, כי טהראן היא עיר שקשורה לכולם: לדתיים, לנשים, לגברים, לילדים, לפועלים, למובטלים, לאנשי צבא ואפילו ל"סובלים מטרנסג'נדריות". לא ניתן להגביל את העיר לשכבה חברתית אחת בלבד או לאסור על כניסתו של מי שאינו דתי לפארקים בעיר (שפאף, 30 יולי).

הפרסום ב"רג'א ניוז" עורר תגובה זועמת גם מצד עיריית טהראן. בתגובת העירייה, שהובאה כלשונה על-ידי "רג'א ניוז" נטען, כי מחלקת התרבות של העירייה לא היתה מעורבת כלל בארגון האירוע בפארק וכי אירוע זה אורגן באמצעות הפייסבוק על-ידי צעירים, שביקשו לחקות אירועים דומים המתקיימים במדינות שונות באירופה. העירייה טענה, כי הפצת התמונות על-ידי "רג'א ניוז" אינה ראויה ומהווה פגיעה קשה במוסר האסלאמי. היא אף איימה לנקוט נגד האתר בצעדים משפטיים.

בעקבות תגובת עיריית טהראן נכתב ב"רג'א ניוז", כי עדיף היה אילו העירייה היתה פועלת למניעת הישנות מקרים דומים בעתיד במקום לספק תירוצים ולתקוף את "רג'א ניוז". בהתייחס

לתגובת האתרים "פרדא ניוז" ו"שפאף" טענו עורכי "רג'א ניוז", כי תגובות אלה מבטאות הודאה מצד תומכי ראש עיריית טהראן בתפקודה הלקוי של מחלקת התרבות בעירייה ומשקפות את השקפתם הבלתי-מוסרית לפיה טהראן צריכה להיות פתוחה עבור כלל האזרחים, ובהם "אפילו הומוסקסואלים" (רג'א ניוז, 31 יולי).

מפקד משטרת טהראן, חסין סאג'דיניא (Hossein Sajediniya), מסר השבוע, כי כמה מהצעירים, שנטלו חלק במשחקי המים, נעצרו (איסנ"א, 1 אוגוסט).

המערכה התקשורתית המחריפה בין תומכי הנשיא לתומכי קאליבאף מהווה ביטוי נוסף למאבקי הכוחות הפוליטיים במחנה השמרני, שצפויים להתגבר עוד יותר לקראת הבחירות הקרובות למג'לס במרץ 2012.

איראן ממוקמת במקום השני בעולם בצריכת סמים

המשרד למלחמה בסמים ומניעת פשיעה של האו"ם (UNODC) עדכן השבוע, כי איראן ממוקמת במקום השני בעולם (אחרי אפגניסטאן) בצריכת סמים. על-פי הערכות הארגון, מגיע מספר המכורים לסמים באיראן ל-1.2 מיליון בני-אדם ושיעור המכורים בקרב בני 15-64 מגיע ל-2.26 אחוזים (אפתאב, 31 יולי).

במקביל עדכן השבוע חבר הוועדה המדעית של אוניברסיטת עלאמה טבאטבא'יי (Allameh Tabataba'i), כי גיל המכורים לסמים באיראן ירד ל-13. סיד רזא נקיב אל-סאדאט (Seyyed Reza Naqib al-Sadat) ציין, כי שני מיליון איראנים משתמשים בסמים, רובם מתחת לגיל 19. בכנס בטהראן הזהיר החוקר מפני השלכותיה החברתיות החמורות של התופעה וציין, כי חיזוק ערכים ואמונות דתיות עשוי להפחית את שיעור ההתמכרות לסמים. הוא הוסיף, כי במקביל לעליה בשימוש בסמים חלה בשנים האחרונות עליה גם בהיקף האלכוהוליזם, הזנות וההומוסקסואליות באיראן וכי התקשורת המודרנית תורמת למגמה זו (איסנ"א, 28 יולי).

בתוך כך הצהירה השבוע שרת הבריאות, מרזיה וחד דסתג'רדי (Marziyeh Vahid Dastjerdi), כי איראן היא חלוצה עולמית בטיפול במכורים לסמים בעולם וכי לאף מדינה אין ניסיון דומה לזה של איראן בנושא זה. היא ציינה, כי איראן חוללה שינוי בתפישתה בנוגע להתמכרות לסמים ולמכורים והיא מתייחסת כיום למכורים כאל חולים ובני אדם שיש לכבדם (פארס, 31 יולי).

בעקבות פרסום נתוני האו"ם בנוגע לצריכת סמים באיראן מתח האתר השמרני "אלף" (Alef) ביקורת חריפה על הארגון הבינלאומי והאשים אותו באי-שיתוף פעולה עם איראן במאבק נגד מבריחי סמים.

במאמר פרשנות שפרסם האתר נכתב, כי הנתון, לפיו איראן היא המדינה השניה בצריכת סמים בעולם, אינו הגיוני לנוכח העובדה, שצריכת סמים באיראן אסורה על-פי החוק לעומת מדינות רבות בעולם המתירות צריכת סמים.

האתר ציין, כי איראן הקריבה 5,000 קורבנות מקרב כוחות הביטחון שלה במאבק נגד מבריחי סמים וכי מנהיגיה מחויבים למאבק נגד התופעה. כוחות ביטחון הפנים, משמרות המהפכה ויתר הגופים הביטחוניים פועלים בלב איראן כדי להיאבק נגד השיירות המבריחות סמים.

האתר תקף את האו"ם על כך, שאינו משבח את מאמצייה של איראן בתחום המאבק בסמים, שנועדו למנוע הברחת סמים לאירופה. זאת ועוד, האו"ם לא הגיש כל סיוע לאיראן במאבק זה ולא שיתף עימה פעולה ואין לו זכות, לפיכך, לפרסם נתונים בנוגע לצריכת סמים באיראן. פרסום נתונים אלה מהווה, לטענת האתר, חלק מ"המלחמה הרכה" המנוהלת על-ידי המערב נגד איראן.

"אלף" הוסיף, כי האו"ם מעולם לא הודה, שמאז הכיבוש המערבי באפגניסטאן גדל באופן משמעותי ייצור הסמים במדינה זו. חומרים המשמשים לתעשיית הסמים מוברחים מאירופה לאפגניסטאן ושיירות המבריחות סמים עושות שימוש ברשתות תקשורת שסופקו על-ידי המערב. מדינות המערב לא העבירו לאיראן מידע בנוגע לטכנולוגיות הדרושות למאבק נגד הברחת הסמים ולא סיפקו לה מודיעין בנוגע לשיירות העוסקות בהברחת סמים ועוברות באיראן בדרכן מאפגניסטאן (אלף, 1 אוגוסט).

בשל מיקומה הגיאוגרפי וגבולה הארוך עם אפגניסטאן, יצרנית האופיום הגדולה בעולם, הפכה איראן למדינת מעבר מרכזית עבור מבריחי סמים לאירופה. בשנים האחרונות משקיעה איראן מאמצים גדולים במיוחד במאבק נגד מבריחי סמים.

תמונות השבוע: אכיפת צום הרמדאן בטהראן

